

Research Paper

**Investigating the Impact of Supply Chain Management on Improving
Organizational Performance with Regard to the Mediating Role of
Competitive Advantage: the case study of South Aluminum Corporation
(SALCO)**

Mokhtar Ranjbar*: Assistant Professor, Department of Management, Lamerd Branch, Islamic Azad University, Lamerd, Iran

Adel Koulak: Ph.D. in public Administration, Head of Human Resources Development and Organizational Culture of South Aluminum Industries Complex.

Received: 2023/08/025 **PP** 65-76 **Accepted:** 2023/10/26

Abstract

The purpose of this research is to investigate the impact of supply chain management on improving organizational performance with regard to the mediating role of competitive advantage (the case study of South Aluminum Corporation). The present research method is a descriptive analysis of the survey type and is applied in terms of purpose. The statistical population of the research includes 2300 employees of South Aluminum Corporation. In this research, the sample size was determined using Cochran's formula and the stratified sampling method according to the sample size, 341 people as a sample. The research tools in this research included three standard questionnaires of supply chain management by Lee et al. (2006), the standard questionnaire of competitive advantage questionnaire by Lee et al. (2006) and the standard questionnaire of Patterson's organizational performance (2005). The validity of the questionnaire was evaluated and confirmed using content validity and construct validity and the reliability of the mentioned questionnaires based on Cronbach's alpha coefficient. In this research, to analyze the data from the "structural equation model" and especially the path analysis technique, using the Smart PLS software, the specified paths of the research according to the conceptual model have been examined. The findings of the research showed that the management. The supply chain has a positive effect on the improvement of the organizational performance studied by the South Aluminum Corporation, and the competitive advantage plays a mediating role in the influence of the supply chain management on the improvement of the organizational performance.

Keywords: Supply Chain Management, Organizational Performance, Competitive Advantage, South Aluminum Corporation.

Citation: Ranjbar, M., Koulak, A. (2023). **Investigating the Impact of Supply Chain Management on Improving Organizational Performance with Regard to the Mediating Role of Competitive Advantage: the case study of South Aluminum Corporation (SALCO)**. *Journal of Development Studies and Resource Management*, Vol 1, No 3, Shiraz, PP 65-76.

Extended Abstract

Introduction

Today's world, especially the world of organizations, is undergoing tremendous and continuous changes and transformations, and all aspects of organizations, from the internal environment to the external environment, from human to non-human factors, and all of them are in a state of transformation from one state to another with a stunning acceleration (Jiang and Lee, 2022). Companies and organizations are trying to find ways to be flexible and improve responsiveness to remain in the competition by changing their operation strategy, methods and technologies, and the choice and implementation of the supply chain management paradigm in this field is significant and thoughtful. Today, the use of supply chain in business has become global. Supply chain management is defined as a set of interconnected activities related to the planning, coordination and control of materials, parts and finished goods from the source to the customer (Gorlik, 2023). The supply chain usually consists of geographical distribution facilities, transportation communication and connection of these facilities (Shao and Dong, 2019).

Methodology

From a philosophical perspective, this research is a type of positivist research. In terms of approach, it has a quantitative approach and the desired data has been collected using survey method and questionnaire tool. The statistical population of the research includes all the employees of the Southern Aluminum Industries Complex (SALCO) in the number of 2300 people, using stratified random sampling and according to the organizational category (deputies, managers, heads and supervisors, experts, operators) 341 people were investigated as a statistical sample. The respondents in this research were selected based on 3 variables: age, education level and organizational category. Regarding the level of education, there were 8 people with a doctorate degree, 87 people with a master's degree, 145 people with a bachelor's degree, 48 people with an associate degree, and 52 people with a diploma or lower. In terms of organizational level, 4 deputy, 15 managers, 15 heads and supervisors, 51 experts and 255 operators were selected. Regarding the age variable, 28 people were between 25 and 30 years old, 84 people were between 31 and 35 years old, 142 people were between 36 and 40 years old, and 86 people were over 40 years old. To collect data from the supply chain management questionnaire of Lee et al. (2006) with 24 questions and in the dimensions of planning management, resource management, product realization management and customer delivery management; Lee et al.'s (2006) competitive advantage questionnaire with 16 questions and 5 components (price or cost, quality, transformation capabilities, product innovation, time to market) and Patterson's organizational performance questionnaire (2005) were used. Content validity was evaluated based on the opinion of 15 university professors and industry experts who had the necessary expertise and experience. Also, the structural validity of the questionnaires was evaluated using the confirmatory factor analysis technique using Smart PLS software. At first, to ensure the suitability of the data for factor analysis, Bartlett's test and KMO index were used, and considering that the value of Bartlett's index for all research components was calculated to be higher than 0.7, the data was found to be suitable for factor analysis. Convergent validity test was also used to ensure the validity of the items. Cronbach's alpha coefficient, composite reliability and factor loading were used to measure the reliability, which show the internal consistency of the items of each concept.

Results and discussion

In this research, structural equation modeling and partial least squares method have been used to test the assumptions and model fit. According to the significance level of 0.05 in this research and considering that the P-Value for all hypotheses is less than 0.05, all hypotheses are approved. Analysis of the mediating role of the competitive advantage variable in the relationship between supply chain management and the organizational performance in South Aluminum Industries Complex (Salco) shows that the value of the path coefficient is positive and significant and is confirmed.

Conclusion

This research has investigated the effect of supply chain management on improving organizational performance with regard to the mediating role of competitive advantage in South Aluminum Industries Complex (SALCO). The research results show that having higher levels of supply chain management leads to achieving higher levels of organizational performance. Comparing the results of this study with previous studies shows that the findings are in line with the results of Shojaei and Shishaberry (1400), Fan et al. (2022), Zhang et al. (2021) and Jiongu et al. Based on this, in order to strengthen supply chain management and competitive advantage in order to improve organizational performance, it is suggested to the managers of South Aluminum Industries Complex (SALCO) to oblige their suppliers of raw materials and business partners to provide specialized information and knowledge of business processes. share and make the supply chain management process integrated and coherent. Also, research and development units of companies active in this industry share their information in technical and specialized fields and the level of information sharing is process-based; Because the provision of information in a cross-sectional and point-by-point manner causes the circle of partners' information to be limited in relation to the input and output of information, and it will lead to decision making errors. On the other hand, in order to strengthen the competitive advantage in the relationship between supply chain management and organizational performance, a sustainable competitive advantage can be achieved by establishing relationships with customers and understanding their opinions, and converting their demands into technical language and continuous innovation in process and technology. On the other hand, due to the much higher added value of aluminum processing in downstream industries, a higher competitive advantage can be created by developing this field.

مقاله پژوهشی

بررسی تاثیر مدیریت زنجیره تامین بر بهبود عملکرد سازمانی با توجه به نقش میانجی مزیت رقابتی: مورد مطالعه شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب (سالکو)

مختار رنجبر؛ استادیار، گروه مدیریت، واحد لامرد، دانشگاه آزاد اسلامی، لامرد، ایران

عادل کولک؛ دکتری مدیریت دولتی، رئیس توسعه منابع انسانی و فرهنگ سازمانی شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب

دریافت: ۱۴۰۲/۰۶/۰۳ صص ۶۵-۷۶ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۸/۰۴

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی تاثیر مدیریت زنجیره تامین بر بهبود عملکرد سازمانی با توجه به نقش میانجی مزیت رقابتی (مورد مطالعه شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب) می باشد. روش پژوهش حاضر تحلیلی توصیفی از نوع پیمایشی و از نظر هدف کاربردی می باشد. جامعه آماری تحقیق، شامل کارکنان شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب به تعداد ۲۳۰۰ نفر می باشد. در این پژوهش حجم نمونه ها با استفاده از فرمول کوکران و از روش نمونه گیری طبقه ای متناسب با حجم نمونه، ۳۴۱ نفر به عنوان نمونه تعیین شد. ابزار پژوهش در این تحقیق شامل سه پرسشنامه استاندارد مدیریت زنجیره تامین لی و همکاران (۲۰۰۶)، پرسشنامه استاندارد پرسشنامه مزیت رقابتی لی و همکاران (۲۰۰۶) و پرسشنامه استاندارد عملکرد سازمانی پاترسون (۲۰۰۵) بوده است. روایی پرسشنامه با استفاده از روایی محتوا و روایی سازه و پایایی پرسشنامه های مذکور بر اساس ضریب الفای کرونباخ مورد ارزیابی و تأیید قرار گرفت. در این پژوهش برای تجزیه و تحلیل داده ها از مدل معادلات ساختاری^۱ و به طور اخص تکنیک تحلیل مسیر با استفاده از نرم افزار اسمارت پی ال اس به بررسی مسیرهای مشخص شده پژوهش مطابق با مدل مفهومی پرداخته شده است. یافته های پژوهش نشان داد مدیریت زنجیره تامین بر بهبود عملکرد سازمانی مورد مطالعه شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب تاثیر مثبت داشته و مزیت رقابتی نقش واسطه ای را در تاثیر گذاری مدیریت زنجیره تامین بر بهبود عملکرد سازمانی ایفا می نماید.

واژه های کلیدی: مدیریت زنجیره تامین، عملکرد سازمانی، مزیت رقابتی، شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب.

استاد: رنجبر، مختار؛ کولک، عادل. (۱۴۰۲). بررسی تاثیر مدیریت زنجیره تامین بر بهبود عملکرد سازمانی با توجه به نقش میانجی مزیت رقابتی: مورد مطالعه شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب (سالکو). فصلنامه مطالعات توسعه و مدیریت منابع، سال ۱، شماره ۳، شیراز، صص ۶۵-۷۶.

^۱. نویسنده مسئول: مختار رنجبر، پست الکترونیکی: Mokhtar.Ranjbar@iau.ac.ir، تلفن:

مقدمه

جهان امروز به ویژه جهان سازمان‌ها، دستخوش تغییر و تحولات شگرف و مداومی است و تمامی ابعاد سازمانها از محیط داخلی تا محیط خارجی، از عوامل انسانی تا غیرانسانی و همگی با شتابی خیره کننده در حالت تبدیل شدن از حالتی به حالتی دیگر هستند (جیانگ و لی، ۲۰۲۲). شرکتها و سازمانها در حال تلاش برای پیدا کردن راه‌های انعطاف‌پذیری و بهبود پاسخگویی هستند که با تغییر راهبرد عملیات، روشها و فناوریهای خود در رقابت باقی بمانند که انتخاب و اجرای پارادایم مدیریت زنجیره تأمین در این زمینه قابل توجه و تامل است. امروزه استفاده از زنجیره تأمین در کسب و کار، جهانی شده است. مدیریت زنجیره تأمین به عنوان یک مجموعه از فعالیتهای به هم پیوسته است که در رابطه با برنامه ریزی، هماهنگی و کنترل مواد، قطعات و کالاهای تمام شده از منبع به مشتری تعریف می‌شود (گورلیک، ۲۰۲۳). زنجیره تأمین به طور معمول از امکانات توزیع جغرافیایی، ارتباطات ترابری و اتصال این امکانات تشکیل شده است (شائو و دانگ، ۲۰۱۹). در دنیای رقابتی امروزی، شرکتها به منظور کسب مزیت رقابتی و ارتقای موقعیت خود در بازار باید بر قابلیتها و منابع کلیدی تمرکز نمایند. مدیریت زنجیره تأمین ابزاری قدرتمند جهت ارتقای رشد شرکتها و خلق مزیت رقابتی است. عملیات مدیریت زنجیره تأمین نقش حیاتی در تصمیمات مدیریتی ایفا می‌کند و میتواند اثرات قابل ملاحظه‌ای بر سودآوری و موفقیت عملیاتی شرکت‌ها داشته باشد. همچنین باعث می‌شود که شرکتها در مقابل مشتریان پاسخگویی بهتری داشته باشند. به همین دلیل، مدیران بر ارتقای فرآیند زنجیره تأمین تاکید زیادی دارند و در بسیاری از موارد اقدام به انجام پروژه‌ها برای بهبود مدیریت زنجیره تأمین خود، استفاده از ابزارهای فناوری اطلاعات و به کارگیری فنون بهینه‌سازی، مانند مدیریت و کنترل موجودی، استفاده از مفاهیم تولید ناب و سایر موارد می‌نمایند (حسینی و شیخی، ۱۳۹۱). در عصر حاضر، سازمانهای مختلف برای پاسخگویی به تقاضای بازار و تأمین نیازهای مشتریان، به برقراری همکاری با سایر عناصر زنجیره تأمین نیازمند هستند؛ بنابراین، عملکرد یک سازمان به وسیله فعالیتهای سایر اعضای زنجیره تأمین، تحت تاثیر قرار می‌گیرد. امروزه، رقابت میان شرکتهای واحد جای خود را به رقابت میان زنجیره‌های تأمین داده است، در واقع، شرکتها باید علاوه بر تمرکز بر منابع و فعالیتهای داخل شرکت خود، به برقراری یکپارچگی با تأمین کنندگان و مشتریان توجه نمایند (وهاب پور و صفرزاده، ۱۳۹۶)؛ در عصر رقابت بر مبنای زمان، زنجیره تأمین می‌بایست توانایی رفع نیازهای سازمان را برای افزایش رقابت کارا و اثربخش داشته باشد و میبایست تأمین را در زمان اوج مصرف و همچنین زمانهای دیگر کاملاً بکنواخت نماید. برای داشتن چنین توانایی‌هایی، زنجیره تأمین باید پاسخگوی نیازهای بازار باشد. به طور کلی زنجیره تأمین حلقه بسته در صناعی که ارزش محصولات بسیار بالا است و یا درصد مرجوعی‌ها رقم قابل توجهی را نشان می‌دهد، از اهمیت بیشتری برخوردار است. تحلیل‌ها نشان می‌دهد که در حدود ۵۰ درصد از محصولات در طول فرآیند ساخت نیاز به دوباره کاری و اصلاح دارند که مجموع این بازگشت‌ها، هزینه‌های سنگینی برای بنگاه‌های تولیدی در پی خواهد داشت، با دانستن این موضوع که هزینه پردازش یک محصول مرجوعی ممکن است دو تا سه برابر هزینه حمل و نقل بیرونی آن باشد، بیشتر به اهمیت و ضرورت توجه به مقوله زنجیره تأمین حلقه بسته در صنایع پی برده می‌شود. از طرفی نیازمندیها و الزامات فزاینده و همچنین متغیر مشتریان سبک جدیدی از مدیریت و به خصوص رویکردی جدید جهت برآورد کارایی فعالیتهای مدیریت زنجیره تأمین را ضروری می‌نماید با توجه به ماهیت تخصصی صنعت آلومینیوم و نقش اساسی مدیریت زنجیره تأمین در برنامه ریزی‌های راهبردی و فنی، در این پژوهش به بررسی تاثیر مدیریت زنجیره تأمین بر بهبود عملکرد سازمانی با توجه به نقش میانجی مزیت رقابتی در شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب پرداخته شده است.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

مدیریت زنجیره تأمین

از زنجیره تأمین و مدیریت زنجیره تأمین تعاریف مختلفی وجود دارد. زنجیره تأمین زنجیره‌ای است که همه فعالیتهای مرتبط با جریان کالا و تبدیل مواد، از مرحله تهیه ماده اولیه تا مرحله تحویل کالای نهایی به مصرف کننده را شامل می‌شود. درباره جریان کالا دو جریان دیگر که یکی جریان اطلاعات و دیگری جریان منابع مالی و اعتبارات است نیز حضور دارد (رادون و همکاران، ۲۰۱۹). مدیریت زنجیره تأمین شامل همه فعالیت‌های مدیریتی است که به ارضای نیازهای مشتریان، با حداقل کردن هزینه‌ها برای همه شرکتهای درگیر در تولید و تحویل محصولات و خدمات به مشتریان کمک می‌کند (ژانگ و همکاران، ۲۰۲۱). بر طبق نگرش زنجیره ارزش پورتر، زنجیره تأمین شامل تمام فعالیتهای مورد نیاز برای ارائه یک محصول یا خدمت به مشتری نهایی می‌باشد. طبق این نظریه زنجیره تأمین در یک تعریف ساده

¹ Jiang and Li

² Gorelick

³ Shao and Dong

⁴ Raduan et al

⁵ Zhang et al

شامل تمام فعالیت‌های مورد نیاز برای ارائه یک محصول به مشتری نهایی بوده و مدیریت زنجیره تامین در واقع مدیریت این فعالیتها در زنجیره تامین می باشد.

عملکرد سازمانی

عملکرد سازمانی کارکنان به عنوان یکی از مهم ترین مؤلفه های اندازه گیری میزان بهره وری در سازمان ها شناخته می شود. این عنصر یکی از مفاهیم بنیادین در مدیریت به شمار می رود. چرا که بسیاری از وظایف مدیریت بر اساس آن شکل می گیرد. همچنین موفقیت سازمان ها را می توان در آیین عملکردها مشاهده کرد. عملکرد سازمانی پدیده ای پیچیده است که شاید ساده ترین تعبیر برای آن را بتوان مجموعه فعالیت های معطوف به دستیابی سازمانی دانست (گاندی و همکاران، ۲۰۱۷). عملکرد سازمانی به چگونگی مأموریت ها و وظایف و فعالیت های سازمانی و نتایج آنها اطلاق می شود. این مفهوم ارزش مورد انتظار سازمان تعریف می شود که یک فرد در یک دوره از زمان انجام می دهد. هر سازمانی برای نیل به عملکرد سازمانی مطلوب در جستجوی راه هایی است تا محیط را برای کارکنان مساعد سازد تا به درجه ای از توانایی برسند که تأثیر گذاری بیش تری بر روی کارشان داشته باشند (بریمانی و عزیزاده باچی، ۱۳۹۸).

مزیت رقابتی

مزیت رقابتی عامل یا ترکیبی از عواملی است که در یک محیط رقابتی سازمان را بسیار موفق تر از سایر سازمان ها می کند و رقبا نمی توانند به راحتی از آن تقلید کنند. بنابراین برای دست یابی به مزیت رقابتی، یک سازمان هم باید به موقعیت های خارجی خود توجه کند و هم توانمندی های داخلی را مورد توجه قرار دهد. مزیت رقابتی به عنوان یک متغیر پویای بازاریابی سازمان ها معمولاً از سه روش سنجیده می شود؛ برخی آن را با سنجه های ذهنی اندازه گیری می کنند؛ برخی دیگر سنجه های عینی را به کار می گیرند و تعداد دیگری، از ترکیب سنجه های عینی و ذهنی استفاده می کنند. بنابراین سنجه هایی مانند فروش، بازگشت دارایی ها، بازده حقوق صاحبان سهام، خروجی نوآوری، سهم بازار، فروش به ازای هر کارمند و غیره، به این منظور به کار گرفته می شوند (حیدری و سید کاللی، ۱۳۹۵). مزیت رقابتی حاصل یک فرآیند پویا و مستمر است، که با در نظر داشتن موقعیت خارجی و داخلی سازمان از منابع سازمان تأثیر می پذیرد و به واسطه توانایی به کارگیری درست این منابع، قابلیت هایی به وجود می آید که بهره گیری از این قابلیت ها شدت رقابت را برای سازمان به ارمغان می آورد (استامپ و همکاران، ۲۰۲۰). رقابت پذیری فرآیندی است که هر نهادی می کوشد تا از این طریق بهتر از دیگران عمل کرده و از آنان پیشی گیرد. کسب توانمندی های رقابتی در جهان امروز به یکی از چالش های اساسی کشورهای مختلف در سطح بین المللی تبدیل شده است. یک واحد اقتصادی زمانی دارای مزیت رقابتی است که بتواند به دلایل خاص و ناشی از ویژگی های آن واحد (مانند وضعیت مکانی، فناوری، پرسنلی) به طور مداوم تولیدات خود را نسبت به رقبایش با هزینه پایین تر و کیفیت بالاتر عرضه کند (کالکا و مورگان، ۲۰۱۷). مزیت رقابتی، تمایز در ویژگی ها یا ابعاد هر شرکتی است که آن را قادر به ارائه خدمات بهتر از رقبا به مشتریان می کند. در ارتباط با متغیرهای اصلی تحقیق پژوهش هایی در داخل و خارج از کشور انجام گرفته که خلاصه نتایج این پژوهش ها در جدول ذیل ارائه می گردد:

نام محقق و سال	عنوان تحقیق	خلاصه یافته های تحقیق
غفارلو و آراز راشدی (۱۴۰۰)	تحلیل نقش مدیریت زنجیره تامین بر ارزیابی عملکرد و سنجش کارایی	یافته های پژوهش نشان دهنده تأثیر معنی دار همسویی استراتژی کسب و کار، همسویی نیازهای مشتری، همسویی جایگاه قدرت نفوذ و سازگاری و قابل تغییر بودن بر ارزیابی عملکرد و سنجش کارایی زنجیره تامین می باشد.
شجاعی و شیشه بری (۱۴۰۰)	تأثیر مدیریت زنجیره تامین پایدار بر اثربخشی سازمانی: نقش میانجی مدیریت کیفیت جامع	نتایج به دست آمده نشان داد که مدیریت زنجیره ی تامین می تواند به صورت مستقیم بر اثربخشی و مدیریت کیفیت جامع کارکنان تأثیرگذار باشد. همچنین، نتایج آزمون سوبل (۹/۱۸) نقش میانجی گری مدیریت کیفیت جامع را تأیید کرد. نتیجه ی آزمون VAF به این معنی بود که متغیر مدیریت کیفیت جامع می تواند به میزان ۰/۴۲ از تأثیرات مدیریت زنجیره تامین بر اثربخشی سازمانی را تبیین نماید.

¹ Gandhi et al

² Estampe et al

³ Kaleka & Morgan

نام محقق و سال	عنوان تحقیق	خلاصه یافته های تحقیق
باورصاد و همکاران (۱۳۹۷)	بررسی تأثیر اقدامات مدیریت زنجیره تأمین بر عملکرد مالی (مورد مطالعه: شرکت های تولیدی بزرگ استان خوزستان)	نتایج نشان داد که اقدامات مدیریت زنجیره تأمین بر پاسخگویی زنجیره تأمین، مزیت رقابتی و عملکرد مالی تأثیر مثبت و معناداری دارد و پاسخ گویی زنجیره تأمین بر مزیت رقابتی و مزیت رقابتی بر عملکرد مالی تأثیر مثبت و معناداری دارند.
رضایی کلیدبری و همکاران (۱۳۹۶)	تأثیر مدیریت زنجیره تأمین بر بهبود عملکرد صنایع تولید قطعات خودرویی از طریق مزیت رقابتی	نتایج تحلیل نشان می دهد که بکارگیری سطح بالاتری از شیوه های مدیریت زنجیره ی تأمین و مزیت رقابتی بر بهبود عملکرد سازمانی و همچنین بکارگیری شیوه های مدیریت زنجیره ی تأمین بر ایجاد مزیت رقابتی تأثیر مثبت دارد.
فان و همکاران (۲۰۲۲)	تأثیر اقدامات مدیریت کیفیت زنجیره تأمین بر عملکرد عملیاتی را در بین شرکتهای تولیدی تجهیزات الکترونیک واقع در ویتنام	در این پژوهش داده های جمع آوری شده با استفاده از تحلیل همبستگی و رگرسیون سلسله مراتبی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و در نهایت این نتیجه برداشت شد که بین اقدامات مدیریت کیفیت زنجیره تأمین و عملکرد عملیاتی تأثیر معناداری وجود دارد.
ژانگ و همکاران (۲۰۲۱)	بررسی تأثیر اقدامات و قابلیت های مدیریت زنجیره تأمین پایدار بر عملکرد شرکت	نتایج نشان داد که اقدامات مدیریت زنجیره تأمین بر قابلیت های زنجیره تأمین تأثیر مثبت و قابل توجهی دارد و علاوه بر آن تا حدی نشان داد که قابلیت های مدیریت زنجیره تأمین رابطه ی بین اقدامات مدیریت زنجیره تأمین و عملکرد شرکت را میانجیگری می نمایند.
جیونگ و همکاران (۲۰۱۹)	بررسی تأثیر قابلیت های پویای زنجیره تأمین بر عملکرد عملیاتی با متغیر میانجی نوآوری فناوری	نتایج نشان داد که قابلیت های پویای زنجیره تأمین بر نوآوری فناوری و عملکرد عملیاتی یک شرکت تأثیر مثبت می گذارد و از طرفی نشان می دهد که نوآوری می تواند به عنوان یک میانجی جزئی از رابطه ی بین قابلیت های پویای زنجیره تأمین بر نوآوری فناوری و عملکرد عملیاتی یک شرکت تأثیر مثبت می گذارد و از طرفی نشان می دهد که نوآوری در فناوری می تواند به عنوان یک میانجی جزئی از رابطه ی بین قابلیت های پویای زنجیره تأمین و عملکرد عملیاتی باشد.
سینگ و همکاران (۲۰۱۸)	روشهای مدیریت زنجیره تأمین، مزیت رقابتی و عملکرد سازمانی	نتایج نشان می دهد مزیت رقابتی تأثیر زیادی بر شیوه های مدیریت زنجیره تأمین دارد اما روشهای مدیریت زنجیره تأمین و مزیت رقابتی تأثیر کمتری بر عملکرد سازمانی دارند.
گاندھی و همکاران (۲۰۱۷)	تأثیر روشهای مدیریت زنجیره تأمین بر عملکرد شرکت (شواهد تجربی از یک کشور در حال توسعه)	نتایج این تحقیق نشان می دهد که روشهای مدیریت زنجیره تأمین ارتباط مثبتی با عملکرد زنجیره تأمین و عملکرد شرکت در شرکتهای سازمان یافته در یک کشور در حال توسعه مانند هند دارد.

فرضیات تحقیق

فرضیه اصلی

مدیریت زنجیره تأمین بر بهبود عملکرد سازمانی با توجه به نقش میانجی مزیت رقابتی در شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب (سالکو) تأثیر معناداری دارد.

فرضیه های فرعی

- مدیریت زنجیره تأمین بر بهبود عملکرد سازمانی در شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب (سالکو) تأثیر معناداری دارد.
- مدیریت زنجیره تأمین بر مزیت رقابتی در شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب (سالکو) تأثیر معناداری دارد.
- مزیت رقابتی بر بهبود عملکرد سازمانی در شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب (سالکو) تأثیر معناداری دارد.

مواد و روش تحقیق

این پژوهش از بعد فلسفی از نوع پژوهش های اثبات گرا می باشد. از حیث رویکرد نیز رویکرد کمی داشته و با استفاده از روش پیمایشی و ابزار پرسشنامه داده های مورد نظر گردآوری شده است. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه کارکنان شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب (سالکو) به تعداد ۲۳۰۰ نفر می باشد که با استفاده از روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای و با توجه به رده سازمانی (معاونین، مدیران، روسا و سرپرستان، کارشناسان، اپراتورها) تعداد ۳۴۱ نفر به عنوان نمونه آماری مورد بررسی قرار گرفتند. پاسخ دهندگان در این پژوهش بر اساس ۳ متغیر سن، سطح تحصیلات و رده سازمانی انتخاب شدند. از بعد سطح تحصیلات تعداد ۸ نفر با مدرک دکتری تخصصی، ۸۷ نفر با مدرک کارشناسی

ارشد، ۱۴۵ نفر با مدرک کارشناسی، ۴۸ نفر با مدرک کاردانی و ۵۲ نفر دیپلم و پایین تر بودند. از نظر رده سازمانی نیز ۴ نفر معاون، ۱۵ نفر مدیر، ۱۵ نفر روسا و سرپرستان، ۵۱ نفر کارشناس و ۲۵۵ نفر اپراتور انتخاب شدند. از بعد متغیر سن نیز تعداد ۲۸ نفر در بازه سنی ۲۵ تا ۳۰ سال، ۸۴ نفر در بازه زمانی ۳۱ تا ۳۵ سال، ۱۴۲ نفر بین ۳۶ تا ۴۰ سال و تعداد ۸۶ نفر نیز بالاتر ۴۰ سال داشتند. برای گردآوری داده ها از پرسشنامه مدیریت زنجیره تامین لی و همکاران (۲۰۰۶) با ۲۴ سوال و در ابعاد مدیریت طرح ریزی، مدیریت منابع، مدیریت تحقق محصول و مدیریت تحویل به مشتری؛ پرسشنامه مزیت رقابتی لی و همکاران (۲۰۰۶) با ۱۶ سوال و ۵ مولفه (قیمت یا هزینه، کیفیت، قابلیت های تحول، نوآوری در محصول، زمان ارائه به بازار و نیز پرسشنامه عملکرد سازمانی پاترسون (۲۰۰۵) استفاده گردید که روایی پرسشنامه با استفاده از روایی محتوا بر مبنای نظر ۱۵ نفر از اساتید دانشگاه و متخصصان صنعت که دارای تخصص و تجربه لازم بودند ارزیابی گردید. همچنین روایی سازه ای پرسشنامه ها نیز با استفاده از تکنیک تحلیل عاملی تاییدی با استفاده از نرم افزار Smart PLS مورد ارزیابی قرار گرفت. در ابتدا برای اطمینان از مناسب بودن داده ها برای تحلیل عاملی از آزمون بارتلت و شاخص KMO استفاده گردید که با توجه به اینکه مقدار شاخص بارتلت برای همه مولفه های تحقیق بالاتر از ۰/۷ محاسبه گردید، داده ها برای تحلیل عاملی مناسب تشخیص داده شد. برای اطمینان از روایی گویه ها نیز از آزمون روایی همگرا استفاده گردید. برای سنجش پایایی از ضریب آلفای کرونباخ، پایایی مرکب و بار عاملی استفاده گردید که سازگاری درونی گویه های هر مفهوم را نشان می دهند.

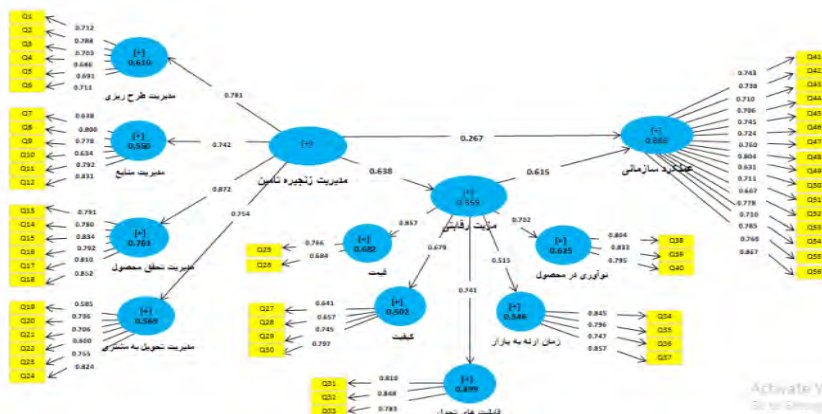
جدول ۲- وضعیت برازش مدل اندازه گیری و ساختاری

برازش مدل ساختاری		برازش مدل های اندازه گیری			متغیرها		
ارتباط پیش بین	واریانس تبیین شده	میانگین واریانس	پایایی مرکب	آلفای کرونباخ			
۰/۰۴	۰/۰۱	۰/۷۹	۰/۹۱	۰/۸۸	مولفه اصلی	مدیریت زنجیره تامین	
-	-	۰/۷۴	۰/۹۰	۰/۸۹	مدیریت طرح ریزی		
-	-	۰/۷۱	۰/۸۶	۰/۷۹	مدیریت منابع		
-	-	۰/۷۴	۰/۸۹	۰/۸۶	مدیریت تحقق محصول		
-	-	۰/۷۳	۰/۹۲	۰/۸۹	مدیریت تحویل به مشتری		
۰/۰۲	۰/۰۲	۰/۷۲	۰/۸۹	۰/۸۱	مولفه اصلی	مزیت رقابتی	
-	-	۰/۶۸	۰/۸۳	۰/۷۹	قیمت یا هزینه		
-	-	۰/۷۱	۰/۸۱	۰/۷۴	کیفیت		
-	-	۰/۶۹	۰/۸۰	۰/۷۶	قابلیت های تحول		
-	-	۰/۷۱	۰/۸۱	۰/۷۸	نوآوری در محصول		
-	-	۰/۷۴	۰/۸۲	۰/۷۷	زمان ارائه به بازار		
۰/۰۱	۰/۰۳	۰/۶۸	۰/۹۱	۰/۸۶	مولفه اصلی	عملکرد سازمانی	
-	-	۰/۶۶	۰/۹۳	۰/۸۷	عملکرد وظیفه ای		
-	-	۰/۶۸	۰/۹۴	۰/۸۸	عملکرد زمینه ای		

به منظور بررسی برازش مدل ساختاری پژوهش نیز از شاخص های واریانس تبیین شده و قدرت ارتباط پیش بین مدل استفاده گردید. میزان شاخص واریانس تبیین شده در صورتی که از ۰/۷ بیشتر باشد نشان دهنده توانایی مناسب متغیرهای مستقل در تبیین تغییرات متغیر وابسته است. همچنین در صورتی که میزان شاخص ارتباط پیش بین مدل بیشتر از صفر باشد، اهمیت مطلوب قدرت پیش بینی کنندگی مدل را نشان می دهند (هیر و همکاران؛ ۲۰۱۱) که در جدول شماره ۲ به تفکیک متغیرهای تحقیق نشان داده شده است و وضعیت مطلوب شاخص های برازش مدل های اندازه گیری و ساختاری را نشان می دهد.

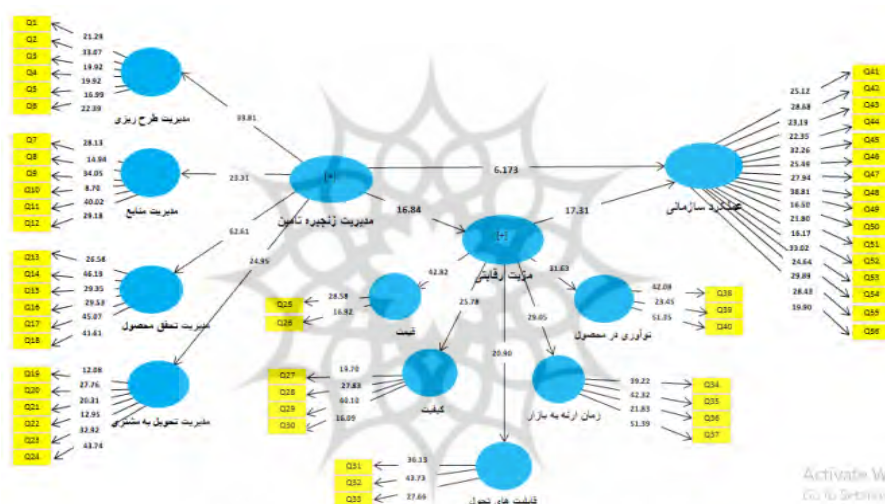
بحث و ارائه یافته ها

در این پژوهش از مدل یابی معادلات ساختاری و روش حداقل مربعات جزئی جهت آزمون فرضیات و برازندگی مدل استفاده شده است. در نمودار شماره ۱ مدل پژوهش در حالت تخمین استاندارد و در نمودار شماره ۲ مدل در حالت معنی داری پارامترها ارائه شده است.

نمودار ۱- مدل پژوهش در حالت تخمین استاندارد

با توجه به سطح معناداری ۰/۰۵ در این پژوهش و نظر به اینکه میزان P-Value برای همه فرضیات کمتر از ۰/۰۵ بوده، همه فرضیات که مورد تایید قرار می گیرد. در جدول شماره ۳ خلاصه نتایج حاصل از تحقیق ارائه شده است.

نمودار ۲- مدل پژوهش در حالت معناداری پارامترها

تحلیل نقش میانجی متغیر مزیت رقابتی در ارتباط میان مدیریت زنجیره تامین و عملکرد سازمانی در شرکت مجتمع صنایع آلومینیوم جنوب (سالکو) نشان می دهد که مقدار ضریب مسیر مثبت و معنادار است و مورد تایید قرار می گیرد.

جدول ۳: تحلیل نقش میانجی گری رفتار شهروندی سازمانی

گام	متغیر مستقل	متغیر وابسته	β	C.R	Sig
۱	مدیریت زنجیره تامین	عملکرد سازمانی	۰/۴۶۷	۰/۰۲۸	۰/۰۰۰
۲	مدیریت زنجیره تامین	مزیت رقابتی	۰/۶۳۸	۰/۰۱۶	۰/۰۰۰
۳	مزیت رقابتی	عملکرد سازمانی	۰/۶۱۵	۰/۰۳۶	۰/۰۰۰
۴	مدیریت زنجیره تامین مزیت رقابتی	عملکرد سازمانی	۰/۳۸۷	۰/۰۲۳	۰/۰۰۰

جهت محاسبه میزان اثر غیر مستقیم مدیریت زنجیره تامین بر عملکرد سازمانی همان گونه که در جدول ۲ ملاحظه می گردد به ترتیب مقدار ضریب مسیر تاثیر مدیریت زنجیره تامین بر مزیت رقابتی برابر ۰/۶۳۸ و تاثیر مزیت رقابتی بر عملکرد سازمانی ۰/۶۱۵ محاسبه گردید؛ بنابراین

میزان تاثیر مدیریت زنجیره تامین بر عملکرد سازمانی با نقش میانجی مزیت رقابتی در شرکت مجتمع صنایع آلومینیم جنوب (سالکو) برابر ۰/۳۸۷ محاسبه می گردد.

نتیجه گیری و ارائه پیشنهادها

امروزه جهانی شدن، رقابت شدید، مقررات دولتی، افزایش تقاضای مشتریان و خدمات جایگزین فشار زیادی بر شرکت ها وارد می کند (نقوی و همکاران، ۲۰۲۱). بر این اساس، شرکت ها سعی می کنند فلسفه های جدیدی داشته باشند که برنامه ها، چارچوب تصمیم گیری، ماهیت و دامنه فعالیت هایشان را تعیین می کند که رشد و پایداری شرکت را تضمین می کند (احمد و همکاران، ۲۰۲۱). در حالی که دستیابی به رقابت استراتژیک در چنین بازارهای پیچیده و متلاطمی دشوار است، شرکت ها از تکنیک ها و سبک های متفاوتی برای دستیابی به سطح مناسب مزیت رقابتی در پیگیری خود برای کاهش چنین مشکلاتی استفاده می کنند، مشکلاتی که ترکیب و انباشته می شوند، در حالی که به آنها اجازه نمی دهد تا یک فرمول روشن را تدوین کنند و درک عمیق از آنچه بر عملکرد تاثیر می گذارد (آشال و همکاران، ۲۰۲۱). این پژوهش به بررسی تاثیر مدیریت زنجیره تامین بر بهبود عملکرد سازمانی با توجه به نقش میانجی مزیت رقابتی در شرکت مجتمع صنایع آلومینیم جنوب (سالکو) پرداخته است. نتایج پژوهش نشان می دهد که داشتن سطوح بالاتری از مدیریت زنجیره تامین منجر به دستیابی به سطوح بالاتری از عملکرد سازمانی می گردد. همچنین مزیت رقابتی می تواند عملکرد سازمانی و نیز مدیریت زنجیره تامین را تقویت نماید. شرکت مجتمع صنایع آلومینیم جنوب (سالکو) برای دستیابی به عملکرد بالاتر بایستی سطوح بالاتری از مدیریت زنجیره تامین را اجرایی کنند که منجر به کسب مزیت رقابتی بالاتری برای شرکت گردد. مقایسه نتایج این پژوهش با پژوهش های پیشین نشان می دهد که یافته ها با نتایج پژوهش های شجاعی و شیشه بری (۱۴۰۰)، فان و همکاران (۲۰۲۲)، ژانگ و همکاران (۲۰۲۱) و جیونگو همکاران (۲۰۱۹) همسو می باشد. بر این اساس برای تقویت مدیریت زنجیره تامین و مزیت رقابتی در راستای ارتقای عملکرد سازمانی به مدیران شرکت مجتمع صنایع آلومینیم جنوب (سالکو) پیشنهاد می گردد که عرضه کنندگان مواد اولیه و شرکای تجاری خود را متعهد سازند تا اطلاعات تخصصی و دانش فرآیندهای کسب و کار را با هم تسهیم نموده و فرآیند مدیریت زنجیره تامین را یکپارچه و منسجم سازند. همچنین واحدهای تحقیق و توسعه شرکت های فعال در این صنعت اطلاعات خود را در زمینه های فنی و تخصصی با هم به اشتراک گذارند و سطح تسهیم اطلاعات به صورت فرآیندی باشد؛ زیرا ارایه اطلاعات به صورت مقطعی و نقطه ای سبب می شود که دایره اطلاعاتی شرکا نسبت به ورودی و خروجی های اطلاعات محدود شود و خطای تصمیم گیری را به همراه خواهد داشت. از سوی دیگر به منظور تقویت مزیت رقابتی در رابطه بین مدیریت زنجیره تامین و عملکرد سازمانی می توان با ایجاد ارتباط با مشتریان و شناخت نظر آنها و تبدیل خواسته های آنان به زبان فنی و نوآوری مستمر در فرآیند و تکنولوژی به مزیت رقابتی پایدار دست یافت. از سوی دیگر با توجه به ارزش افزوده بسیار بالاتر فرآوری آلومینیم در صنایع پایین دستی، با توسعه این زمینه می توان مزیت رقابتی بالاتری را ایجاد نمود.

References

1. Bavarsad, Balqis, Rahimi, Faraj Elah, and Sardari Kermani, Simin. (2017). Investigating the effect of supply chain management measures on financial performance (case study: large manufacturing companies in Khuzestan province). *Business Management Studies*, 10(20), 1-26.
2. Brimani, Abulqasem, and Alizadeh Paji, Vahid. (2018). The relationship between organizational creativity and happiness with the organizational performance of road and transportation department employees. *Innovation and creativity in humanities*, 9(3), 1-24.
3. Estampe, D., Lamouri, S., Paris, J., Brahim-Djelloul, S. (2013). A framework for analyzing supply chain performance evaluation models. *International Journal of Production Economics*, 142(2): 247–258.
4. Gandhi, A. V., Shaikh, A., & Sheorey, P. A. (2017). Impact of supply chain management practices on firm performance: Empirical evidence from a developing country. *International Journal of Retail & Distribution, Management*, 45(4), 366-384 .
5. Gorelick, C. (2023). Organizational learning vs the learning organization: a conversation with a practitioner. *The Learning Organization* 92(4): pp.323-322.
6. Hosseini, Mahmoud, Sheikhi, Narges (2013), Explaining the strategic role of supply chain management operations in improving company performance (a study of Iran's food industry), *Journal of Strategic Management Studies*, 6(10), pp. 36-61.

7. jiang, X.,Y.Li (2022).The relationship between organizational learning and firms financial performance in strategic alliances;A contingency approach Journal of World Business, 43(3), pp.380-321.
8. Kaleka, A., & Morgan, N. A. (2017). Which Competitive Advantage (s)? Competitive Advantage–Market Performance Relationships in International Markets. Journal of International Marketing, 25(4), 25-49
9. Raduan, C. R., Jegak, U., Haslinda, A., Alimin, I. I. (2019). A Conceptual Framework of the Relationship between Organizational Resources, Capabilities, Systems, Competitive Advantage and Performance. Research Journal of International Studies, (12): 45-58. ISSN 1453-212X
10. Shao, X.-F., M. Dong (2019). Supply disruption and reactive strategies in an assemble-to-order supply chain with time-sensitive demand. Engineering Management, IEEE Transactions on 01(2), pp.259-292 .
11. Singh, R., Sandhu, H. S., Metri, B. A., & Kaur, R. (2018). Supply Chain Management Practices, Competitive Advantage and Organizational Performance: A Confirmatory Factor Model.
12. Wahabpour, Naira; Safarzadeh, Hossein (2016), Investigating the effect of supply chain integration on company performance using intermediate variables of competitive capabilities and supply chain management, Quarterly Journal of Management and Accounting Studies, Special Issue of the International Conference on Management, Economics and Human Sciences.
13. Y. Zhang, J. Hong and M. Ding, (2021). “Sustainable supply chain management practices, supply chain dynamic capabilities, and enterprise performance,” J. Clean. Prod, vol. 172, pp. 3508–3519 .
14. Zhang, Q., Cao, M. (2021). Supply chain collaboration: Impact on collaborative advantage and firm Performance. Journal of Operations Management, 29(3):163–180.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی